

Posudek bakalářské práce

Jméno studenta: Blanka Uličná

Název práce: *Vertalingen van Vlaamse literatuur in Tsjechië na 1989*
Překlady vlámské literatury do češtiny po roce 1989
Translations of Flemish Literature into Czech after 1989

Vedoucí práce: Mgr. Lucie Sedláčková, Ph.D.

Bakalářská práce Blanky Uličné splňuje formální i obsahové náležitosti; v práci nechybí žádná z nezbytných součástí. Rozsahem 54 normostran souvislého textu (bez Bibliografie a Příloh) práce bohatě splňuje požadavky na bakalářskou práci. Práce je napsána v nizozemštině.

Po formální stránce nemám žádné významné připomínky. Práce obsahuje všechny nezbytné kapitoly včetně Obsahu, Úvodu, analytické části, Závěru, Abstraktu v češtině, nizozemštině a angličtině, Klíčových slov a Bibliografie; navíc jsou zahrnuty i velmi přehledné a pro analýzu nezbytné Přílohy. Studentka si dobře osvojila formální zvyklosti při psaní odborných prací (dělení a číslování kapitol a podkapitol, vyznačování odkazů a citací, poznámkový aparát, bibliografie). Také typograficky je práce na dobré úrovni, studentka například správně používá uvozovky pro citování či kurzívu pro vyznačování názvů děl. Malou nedokonalostí je chybně uvedená zkratka na str. 15: NTU by měla být „Nederlandse Taalunie“.

Po jazykové stránce je práce na slušné úrovni, i když se autorce ne vždy podařilo vyhnout zbytečným jazykovým chybám. Celkově se zdá, že jazykových chyb postupně přibývá. Nejedná se však o chyby, které by bránily porozumění. Dalším pročtením by se určitě dalo většině z nich předejít: např. když je podstatné jméno „gebied“ v rámci jednoho souvětí použito jak jako maskulinum, tak jako (správně) neutrum (str. 26). Dále pisatelka např. zaměňuje pojem „Groot-Nederland“ s „Groot-Nederlands“ (str. 26-27). Na str. 33 uvádí významnou instituci Nizozemskou jazykovou unii pouze jako „Taalunie“. Některé nedokonalosti mohou být způsobeny nedostatečnými stylistickými zkušenostmi, jedná se hlavně o překlady českým pojmů či názvů do nizozemštiny: zejména překlady názvů článků („Vlámská literatura na vzestupu“, „Energetická bomba, po které přejde chuť“...) působí v nizozemštině velmi neobratně. Bylo by také zapotřebí sjednotit pravopis vlámských příjmení – předpony jako De či Van se ve Vlámku píší s velkým písmenem: Saskia De Coster, Geert Van Istendael. Bohužel se autorka nevyhnula ani drobným chybám v názvech, které jsou původně v nizozemštině: román *De Held* se správně jmenuje *Held* (str. 50), *Stuken van mensen* má být *Stukken van mensen* (str. 61) apod.

Studentka si vybrala téma, kterému, jak sama tvrdí, nebyla doposud věnována dostatečná pozornost: situaci vlámské literatury v českých překladech, a to v časovém rozmezí 1989-2013. Vychází z hypotézy, že vlámská literatura byla poměrně málo překládána, a pokud ano, nebyl jí na české literární scéně, v médiích apod. věnován dostatečný prostor, a to mimo jiné z důvodu, že byla obvykle prezentována jako součást literatury nizozemské či nizozemsky psané.

V úvodní části zvláště oceňuji, že pisatelka jasně definuje jak svou metodu, tak cíle své práce. Jasně vymezuje, čemu se bude i nebude věnovat. Uvádí nepříliš početné české zdroje, které se příbuznou problematikou zabývají, hned ovšem dodává, že na otázky, které si klade, bude muset hledat odpovědi hlavně sama. Úvod také obsahuje poměrně dlouhý soupis otázek, které se bude snažit zodpovědět. Při jejich šíři se to pro bakalářskou práci zdá jako poměrně ambiciózní úkol.

Studentka ke zvolené problematice ovšem přistoupila velmi zodpovědně a na několika stranách se snaží definovat, co vůbec můžeme rozumět pod pojmem vlámská literatura, přičemž si pomáhá i definicemi a popisy vlámského kánonu. Jak si sama s jinými badateli uvědomuje, je to zapeklitá otázka, která nebude nikdy stoprocentně zodpovězena, vždy je potřeba dojít ke kompromisu – ten její je na straně 31, kde uvádí, co bude považovat za vlámskou literaturu. Zde by si ovšem měla dát pozor, že poněkud svévolně zaměňuje pojmy vlámská literatura a vlámský kánon a že také poněkud volně nakládá s pojmy autor a kniha. Myslím, že by bylo dobré, kdyby svá kritéria ze str. 31 ještě jednou vysvětlila během obhajoby a také lépe objasnila vztah mezi vlámskou literaturou a vlámským kánonem. (Při definici by možná také pomohlo zjistit, jak definuje vlámskou literaturu Vlaams Fonds voor de Letteren – má nárok na podporu např. Joke van Leeuwen?)

V dalších kapitolách a podkapitolách se Blanka Uličná podrobně věnuje všemu, co má vliv na překlady vlámské literatury do češtiny, a podrobně popisuje vývoj situace vlámské literatury v českém prostředí po roce 1989. V tomto ohledu je třeba zmínit obsáhlé přílohy, které badatelka sama sestavila a které jistě poslouží mnoha současným i budoucím nederlandistům.

Závěrečná část práce obsahuje analýzu příloh a mimo jiné na jejich základě autorka zodpovídá otázky, které si položila v Úvodu. Zde je několik námětů, o kterých by mohla pohovořit při obhajobě:

1. Ad otázka 1 a). Jedna z otázek zní, zda je/byla recepce vlámské literatury v Česku zanedbávána. Myslí si autorka, že by pomohl komparativní přístup (nad rámec její BP), tedy zda by pomohlo srovnání s jinými malými literaturami podobného typu, např. belgickou literaturou ve francouzštině či švýcarskou literaturou v němčině/ francouzštině/ italštině?
2. Ad otázka 1 c). Další otázky se zabývají vkusem českého čtenářstva a kvalitou vlámské literatury ve srovnání s nizozemskou. Bylo třeba tyto dvě otázky vůbec pokládat, nezdají se pisatelce nezodpověditelné? Zvláště ta druhá mi připadá dosti irelevantní vzhledem k tomu, že množství překladů z nějaké literatury nevypovídá nic o její kvalitě (viz např. masivní popularita severských detektivek), to už spíše záleží na ekonomické a kulturní síle národa.
3. Ad otázka 2 f). Odpovídá situace vlámských překladů v Česku literární situaci ve Vlámku? Domnívám se, že tato otázka není dostatečně zodpovězena a že by odpověď vydala na dlouhý elaborát. Stačí se zamyslet například nad tím, že spousta kanonizovaných autorů přeložena nebyla (ze starších např. L.P. Boon, ze současných např. T. Lanoye) a většina z nich, pokud už nejsou literárně aktivní, asi ani nebude. Srovnejte například s případy nizozemských autorů J. I. de Haana či W. F. Hermanse.

4. Je třeba si uvědomit, že vlámská literatura to měla dlouhou dobu těžké i u nizozemského publika (ač to žádný překlad nepotřebuje). V průběhu 90. let 20. stol. přešli takřka všichni významní vlámsští autoři pod nizozemská či nadnárodní vydavatelství, po čemž se např. rapidně zvýšil počet recenzí vlámských děl v nizozemském tisku (viz Brems 2006). Takže pozornost věnovaná médii (zvláště těmi rozšířenějšími, než jsou specializované literární časopisy) je důležitým faktorem při hodnocení recepce. Vyšly u nás např. recenze vlámských děl (nebo anotace, rozhovory) i v celoplošných denících? Zvedl se například zájem o *Fámy* po udělení ceny Magnesia Litera za překlad, což bylo přenášeno veřejnoprávní televizí? Faktorů, které je potřeba vzít v potaz, je jistě celá řada.

Celkově tuto práci hodnotím pozitivně. Oceňuji volbu přínosného, doposud opomíjeného tématu, osobní zaujetí, samostatnost, dobrý výběr sekundárních zdrojů a práci s nimi, detailnost a pečlivost.

Tuto bakalářskou práci tímto doporučuji k obhajobě.

Navrhované hodnocení: velmi dobře.

Mgr. Lucie Sedláčková, Ph.D.

Praha, 4. září 2013